

สถานการณ์ค่าเงินบาทในปัจจุบัน

- **ค่าเงินบาท**

ค่าเงินบาทของประเทศไทยเริ่มอ่อนค่าลงเล็กน้อย แต่ก็ยังคงแข็งค่าขึ้นถึง 3% เมื่อเทียบกับช่วงต้นปี 2556 และยังคงเป็นการแข็งค่าอันดับที่ 2 รองจากประเทศลาวส่วนทางด้านของประเทศมาเลเซียเริ่มมีแนวโน้มของการแข็งค่าขึ้น แต่ยังคงแข็งค่าน้อยกว่าไทย โดยมาเลเซียแข็งค่าอยู่ที่ 2.4%

ดังนั้นสถานการณ์ทางด้านของความสามารถทางการแข่งขันของประเทศไทยเมื่อเทียบกับคู่แข่งนั้น ถือว่ายังเสียเปรียบจากอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าว

- **อัตราดอกเบี้ย**

ทางด้านอัตราดอกเบี้ยนโยบายของแต่ละประเทศในภูมิภาคอาเซียนนั้น พบว่า ประเทศไทยมีอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ต่ำรองจากสิงคโปร์ โดยประเทศไทยอยู่ที่ 2.75% ในขณะที่สิงคโปร์อยู่ที่ 2.9% นอกจากนี้ ประเทศอินโดนีเซียอยู่ที่ร้อยละ 5.75 มาเลเซียร้อยละ 3.0 ในขณะที่ประเทศเวียดนามได้มีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยลง 1% จากเดิมอยู่ที่ 8% มาอยู่ที่ 7% (มีผลบังคับในวันที่ 13 พ.ค.56 นี้)

นอกจากนี้ประเทศเกาหลีใต้ได้ลดอัตราดอกเบี้ยลง 0.25% จากเดิมอยู่ที่ 2.50% เหลือ 2.5% ประเทศออสเตรเลียลดอัตราดอกเบี้ยลง 0.25% มาอยู่ที่ 2.75% นอกจากนี้ประเทศศรีลังกาได้อัตราดอกเบี้ยลง 0.5% มาอยู่ที่ มาอยู่ที่ 7.5%

ซึ่งการลดอัตราดอกเบี้ยของแต่ละประเทศนั้น เพื่อที่ความต้องการจะกระตุ้นเศรษฐกิจภายในเป็นสำคัญ โดยเฉพาะทางด้านของการบริโภคของประชาชน

- **สถานการณ์การส่งออกในปัจจุบัน**

ในปี 2555 ประเทศไทยมีการส่งออกได้ 229,518.80 ล้านเหรียญ สรอ. ขยายตัวร้อยละ 3.12 และในไตรมาสที่ 1 ปี 2556 นั้น ประเทศไทยมีปริมาณการส่งออกรวมทั้งสิ้น 56,966 ล้านเหรียญ สรอ. หดตัวลงร้อยละ 3.8 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งหากพิจารณาการส่งออกในแต่ละเดือนของปี 2556 เป็นดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 มูลค่าการส่งออกรวมของประเทศไทย

	ปี 55	ม.ค.56	ก.พ.56	มี.ค.56
มูลค่าการส่งออก (ล้านเหรียญสหรัฐ.)	229,518.80	18,268.96	17,927.97	20,769.63
อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	3.12	16.09	-5.83	4.55
อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย (B/\$)	30.89	30.38	29.54	29.63

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์

เมื่อทำการพิจารณาปริมาณสินค้าที่ส่งออกมูลค่ามากที่สุด ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันสำเร็จรูป อัญมณีและเครื่องประดับ เคมีภัณฑ์ เม็ดพลาสติก ยางพารา ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล แฉงวงจรไฟฟ้า

- การส่งออกสุทธิ

สินค้าที่ประเทศไทยส่งออกสุทธิ คือ มีการส่งออกมากกว่านำเข้า ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก ยางพารา ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ข้าว น้ำตาลทราย อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป เครื่องนุ่งห่ม ไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์พลาสติก เป็นต้น

สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าสุทธิ คือ มีการนำเข้ามากกว่าการส่งออก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์พลาสติก กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ แฉงวงจรไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ ทองแดงและของทำด้วยทองแดง เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล น้ำมันสำเร็จรูป เป็นต้น

- สัดส่วนปัจจัยที่ใช้ในการผลิต และสัดส่วนรูปแบบจำนวนการผลิตเพื่อการจำหน่าย

ในการดำเนินการศึกษาข้อมูลดังกล่าวนี้ จะดำเนินการจัดแบ่งข้อมูลออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 สัดส่วนการใช้ปัจจัยการผลิตภายในประเทศเกินกว่า 60% และมีการผลิตเพื่อการส่งออกมากกว่า 50%

กลุ่มที่ 2 สัดส่วนการใช้ปัจจัยการผลิตภายในประเทศเกินกว่า 60% และมีการผลิตเพื่อการส่งออกน้อยกว่า 50%

กลุ่มที่ 3 สัดส่วนการใช้ปัจจัยการผลิตภายในประเทศน้อยกว่า 60% แต่มีการผลิตเพื่อการส่งออกมากกว่า 50%

กลุ่มที่ 4 สัดส่วนการใช้ปัจจัยการผลิตภายในประเทศน้อยกว่า 60% และมีการผลิตเพื่อการส่งออกน้อยกว่า 50%

ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ในแต่ละส่วนสรุปได้ดังนี้

	ปัจจัยที่ใช้ผลิตอยู่ในประเทศน้อยกว่า 60%	ปัจจัยที่ใช้ผลิตอยู่ในประเทศมากกว่า 60%
ผลิตเพื่อส่งออกเกิน 50%	อัญมณีและเครื่องประดับ (นำเข้าปัจจัย 41.3%) เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ (นำเข้าปัจจัย 46.9%) ผลิตภัณฑ์พลาสติก (นำเข้าปัจจัย 42.5%)	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป เครื่องนุ่งห่ม ยางพารา ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้
ผลิตเพื่อส่งออกน้อยกว่า 50	เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่น ๆ เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์ รักษาผิว เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ แผงวงจรไฟฟ้า	น้ำตาลทราย น้ำมันสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์ยาง รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ รถยนต์ ข้าว

ดังนั้นหากพิจารณากลุ่มที่น่าจะได้รับผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเมื่อพิจารณาจากการนำเข้า และการผลิตเพื่อจำหน่ายแล้ว พบว่า กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่น่าจะได้รับผลกระทบมากที่สุด เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ และทำการผลิตเพื่อการส่งออกมากกว่า 50%

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่อาจจะได้รับผลกระทบน้อยกว่ากลุ่มที่ 1 และ 3 เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ใช้ปัจจัยการผลิตที่นำเข้าน้อย และทำการส่งออกน้อยกว่า 50%

ส่วนทางด้านของกลุ่มที่ 3 อาจได้รับผลกระทบในระดับปานกลาง เนื่องจากสัดส่วนของการใช้ปัจจัยนำเข้าเพื่อทำการผลิตนั้นใกล้เคียงกับปัจจัยการผลิตภายใน แต่การส่งออกในกลุ่มสินค้าเหล่านี้เกิน 50%

กลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มที่อาจไม่ได้รับผลกระทบหรือถ้าได้ก็จะได้รับผลกระทบน้อยมาก เนื่องจากมีการใช้ปัจจัยนำเข้ามากกว่าใช้ปัจจัยการผลิตในประเทศ ในขณะที่การส่งออกน้อยกว่า 50% นั้นย่อมหมายความว่ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่นำเข้ามาทำการผลิตเพื่อการขายในประเทศเป็นหลัก

- **อุตสาหกรรมเชื่อมโยง**

จากการวิเคราะห์ผลเบื้องต้น สินค้าหรืออุตสาหกรรมที่อยู่ในกลุ่มที่ 1 จะเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ดังนั้น อุตสาหกรรมเชื่อมโยงของสินค้ากลุ่มที่ 1 ก็ย่อมที่จะได้รับผลกระทบด้วย ซึ่งหากพิจารณาสัดส่วนโครงสร้างของการเชื่อมโยงจะพบว่า

1. อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป

เชื่อมโยงไปข้างหลัง (ใช้วัตถุดิบจากสาขาธุรกิจต่อไปนี้)	สัดส่วน (%)		เชื่อมโยงไปข้างหน้า (ส่งวัตถุดิบไปให้สาขาธุรกิจต่อไปนี้)	สัดส่วน (%)
Processing and Preserving of Foods	16.8	อาหาร ทะเล กระป๋อง และ แปรรูป	Animal Food	34.9
Fishery	11.8		Processing and Preserving of Foods	16.8
Trade	8.6		Other Foods	5.5
Vegetables and Fruits	7.5		Restaurants and Hotels	2.9
Other Crops	4.7		Unclassified	1.8
Slaughtering	4.3		Other Chemical Products	1.6
Fabricated Metal Products	4.0		Other	36.5
Other	42.3		Total	100.0
Total	100.0			

2. เครื่องนุ่งห่ม

เชื่อมโยงไปข้างหน้า (ใช้วัตถุดิบจากสาขาธุรกิจต่อไปนี้)	สัดส่วน (%)
Spinning, Weaving and Bleaching	41.8
Trade	7.4
Textile Products	4.9
Other Manufacturing Products	3.2
Electricity and Gas	3.1
Banking and Insurance	1.9
Plastic Wares	1.2
other	36.6

เครื่องนุ่งห่ม

เชื่อมโยงไปข้างหน้า (ส่งวัตถุดิบไปให้สาขาธุรกิจต่อไปนี้)	สัดส่วน (%)
Textile Products	24.2
Unclassified	16.5
Leather Products	10.5
Other Transportation Equipment	6.2
Restaurants and Hotels	3.9
Maize	3.6
other	35.1

3. ยางพารา

เชื่อมโยงไปข้างหน้า	สัดส่วน
Fertilizer and Pesticides	6.3
Trade	2.6
Banking and Insurance	2.2
Fabricated Metal Products	1.0
Basic Chemical Products	1.0
Other Crops	0.9
Transportation	0.5
other	85.5

ยางพารา

เชื่อมโยงไปข้างหน้า	สัดส่วน
Rubber Products	37.9
Other Manufacturing Products	0.0
Paddy	0.0
Maize	0.0
Cassava	0.0
Beans and Nuts	0.0
other	62.1

4. ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

เชื่อมโยงไปข้างหน้า	สัดส่วน
Paddy	59.6
Cassava	5.8
Rice and Other Grain Milling	4.5
Other Crops	3.6
Electricity and Gas	3.1
Trade	2.2
Transportation	1.2
other	20.1

ผลิตภัณฑ์มัน
สำปะหลัง

เชื่อมโยงไปข้างหน้า	สัดส่วน
Other Foods	8.5
Livestock	6.9
Rice and Other Grain Milling	4.5
Unclassified	3.6
Restaurants and Hotels	2.6
Animal Food	2.4
other	71.6

5. ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้

เชื่อมโยงไปข้างหน้า	สัดส่วน		เชื่อมโยงไปข้างหน้า	สัดส่วน
Saw Mills and Wood Products	15.3	อาหารทะเล กระป๋องและ แปรรูป	Saw Mills and Wood Products	15.3
Trade	12.9		Building Construction (138-139)	3.4
Forestry	11.6		Other Transportation Equipment	1.1
Electricity and Gas	3.0		Fabricated Metal Products	0.6
Plastic Wares	2.6		Other Crops	0.5
Banking and Insurance	2.5		Other Manufacturing Products	0.4
Transportation (149-158)	2.3		other	78.8
other	49.7			

ข้อมูลการสำรวจผลกระทบของค่าเงินบาทโดยหอการค้าโพลล์

ในการสำรวจข้อมูลโดยหอการค้าโพลล์ เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากอัตราแลกเปลี่ยนในปัจจุบัน โดยทำการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการ 600 ตัวอย่าง ระหว่างวันที่ 9-19 เมษายน 2556

ซึ่งผลการสำรวจพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่าค่าเงินบาทที่อยู่ที่ 28.8 และ 29.1 บาทต่อดอลลาร์ (สรอ.) นั้น ผู้ประกอบการส่งออก เห็นว่าไม่เหมาะสมถึงร้อยละ 42.9 เหมาะสมปานกลางร้อยละ 42.9 เช่นกัน ในขณะที่ผู้ประกอบการนำเข้าเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลางร้อยละ 54.2 และเหมาะสมมากถึงร้อยละ 29.8 ส่วนทางด้านของผู้ประกอบการที่มีทั้งส่งออกและนำเข้านั้นเห็นว่า ไม่เหมาะสมเลย 42.9 และเหมาะสมมากร้อยละ 28.6 (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ทิศนะต่อสถานการณ์อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยที่อยู่ที่ 28.8 ถึง 29.1

	ส่งออก	นำเข้า	ส่งออกและนำเข้า
เหมาะสมน้อย	14.3	6.7	14.3
เหมาะสมปานกลาง	42.9	54.2	14.3
เหมาะสมมาก	0.0	29.3	28.6
ไม่เหมาะสมเลย	42.9	9.8	42.9
	100.0	100.0	100.0

ที่มา : หอการค้าโพลล์

เมื่อทำการสอบถามถึงผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนในปัจจุบันว่าธุรกิจได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด พบว่า ธุรกิจส่วนใหญ่ร้อยละ 42.1 ที่ได้รับผลกระทบในระดับปานกลาง ร้อยละ 31.6 มี

ผลกระทบในระดับมาก ร้อยละ 21.1 มีผลกระทบในระดับน้อย และ ร้อยละ 5.3 ไม่ได้รับผลกระทบเลย อย่างไรก็ตามเมื่อทำการสอบถามถึงผลกระทบในด้านต่างๆ เหล่านี้ต่อธุรกิจ พบว่า ยอดการส่งออกนั้น ลดลงร้อยละ 23.8 ยอดรับคำสั่งซื้อลดลงร้อยละ 14.3 กำไรลดลงร้อยละ 17.9 สภาพคล่องลดลงร้อยละ 10.7 ส่วนการนำเข้าสินค้าทุนเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 8.7 (ตารางที่ 3) ส่วนทางด้านของการท่องเที่ยวนั้น ยังไม่ได้รับผลกระทบจากการแข็งค่าขึ้นของเงินบาท

นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังเห็นว่าความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจลดลง โดยมีผู้ประกอบการที่ตอบถึงร้อยละ 46.8 เห็นว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 และไม่เปลี่ยนแปลงร้อยละ 48.1 ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าผู้ประกอบการบางส่วนได้สูญเสียความสามารถในการแข่งขันจากการแข็งค่าขึ้นของค่าเงินบาท

ตารางที่ 3 ผลกระทบของค่าเงินบาทที่มีต่อเรื่องเหล่านี้

	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ไม่เปลี่ยนแปลง	% การเปลี่ยนแปลง
ยอดการส่งออกสินค้า	2.4	42.7	54.9	-23.8
ยอดการนำเข้าสินค้าทุน	19.6	5.3	75.1	8.7
ยอดรับคำสั่งซื้อ	3.4	29.8	66.8	-14.3
สินค้าคงคลัง	9.4	8.8	81.8	3.2
กำไร	6.5	44.2	49.3	-17.9
ความสามารถในการแข่งขันเรื่อง				
ราคา	5.1	46.8	48.1	-
สภาพคล่องของธุรกิจ	6.6	30.4	63.0	-10.7
ยอดจอง(ทัวร์ โรงแรม)	7.8	3.4	88.8	1.3
การยกเลิกการจองที่พัก/ทัวร์	1.8	1.4	96.8	-
จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ	23.4	2.2	74.4	6.3

ที่มา : หอการค้าไทย

นอกจากนี้เมื่อทำการสอบถามถึงระดับอัตราแลกเปลี่ยนที่เหมาะสมสำหรับสถานการณ์ต่างๆ นั้น พบว่า

- ระดับอัตราแลกเปลี่ยนที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกเลย อยู่ที่ 31.29 บาท/ ดอลลาร์ สรอ.
- ค่าเงินบาทที่เหมาะสมที่สุด อยู่ที่ 30.48 บาท/ ดอลลาร์ สรอ.
- ระดับอัตราแลกเปลี่ยนที่ทานทนได้ อยู่ที่ 29.18 บาท/ ดอลลาร์ สรอ.

- ในช่วงต้นปีท่านมีการวางแผนในการผลิตสินค้า ท่านคาดว่าค่าเงินบาทอยู่ที่ 30.17 บาท/ ดอลลาร์ สรอ.
- ในช่วงต้นปีท่านมีการวางแผนในการขายสินค้า ท่านคาดว่าค่าเงินบาทมีโอกาสแข็งสุด อยู่ที่ 29.54 บาท/ ดอลลาร์ สรอ.

นอกจากนี้เมื่อทำการสอบถามถึงกรณีค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นในระดับต่างๆ นั้น ธุรกิจจะทำการปรับตัวอย่างไร เป็นดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 กรณีค่าเงินบาทที่อยู่ในระดับต่างๆ กับการปรับตัวของธุรกิจ

	29.0-29.9 B/\$	28.0-28.9 B/\$	27.0-27.9B/\$
ยังสามารถแบกรับได้	81.0	47.6	30.2
ขาดทุนมากขึ้น	14.3	36.4	44.6
ปลดคนงาน	0.0	9.3	12.4
ปิดกิจการ	0.0	4.8	9.8
อื่นๆ	4.7	1.9	3.0
	100.0	100.0	100

ที่มา : หอการค้าไทย

ข้อมูลการสำรวจจากสมาชิกหอการค้าไทย โดยหอการค้าไทย

จากการสอบถามสมาชิกหอการค้าไทยถึงผลกระทบต่อค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้น พบว่า ร้อยละ 60 มีรายได้จากการส่งออกเป็นเงินบาทลดลง (โดยเฉลี่ยลดลง 1,325.2 ล้านบาท) ร้อยละ 6.7 มีการขาดทุน และร้อยละ 33.3 สินค้ามีราคาสูงขึ้นทำให้ขายแข่งกับประเทศอื่นไม่ได้ นอกจากนี้ถามถึงการปรับตัวกับค่าเงินบาทดังกล่าว พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50.0 ประกันความเสี่ยงโดยซื้อ/ขายเงินดอลลาร์ ร้อยละ 35.7 ป้องกันความเสี่ยงโดยวิธีอื่น และร้อยละ 14.3 ไม่ได้ป้องกันความเสี่ยงเลย

ซึ่งในการป้องกันความเสี่ยงนั้น พบว่า ผู้ประกอบการประสบกับปัญหาและข้อจำกัดในเรื่องต่างๆ ดังตาราง

ตารางที่ 5 ข้อจำกัดหรือปัญหาที่เกิดขึ้นจากการป้องกันความเสี่ยง

รายการ	ร้อยละ
มีวงเงินซื้อ/ขายเงินตราต่างประเทศกับธนาคารไม่เพียงพอ	20.00
ไม่สามารถขยายวงเงินซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	30.00
ไม่ทราบวิธีการติดต่อหรือวิธีการป้องกันความเสี่ยง	30.00
อื่น ๆ	20.00
	100.00

ที่มา : หอการค้าไทย

แนวทางการแก้ไข

1. ภาครัฐต้องดำเนินการ

- 1.1 ธนาคารแห่งประเทศไทยควรเข้ามาแทรกแซงตลาดอย่างเต็มที่ด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพและได้ผลมากกว่าในปัจจุบัน
- 1.2 ธนาคารแห่งประเทศไทยและกระทรวงการคลังควรดำเนินการแก้ไขปัญหาร่วมกัน
- 1.3 ลดอัตราดอกเบี้ยลง หากจำเป็น
- 1.4 เข้าทำการควบคุมเงินทุนไหลเข้า (Capital control) หากจำเป็น เพื่อป้องกันการเก็งกำไรในค่าเงินของนักลงทุน

2. ภาคการเงิน

- 2.1 สนับสนุนการป้องกันความเสี่ยงให้กับผู้ประกอบการรายย่อย โดยลดค่าธรรมเนียมลง
- 2.2 จัดสรรเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำ หรือผ่อนปรนสินเชื่อให้กับธุรกิจ

3. การดำเนินงานของภาคเอกชน

- 3.1 ป้องกันความเสี่ยงด้วยตนเอง เช่น ทำ option forward เป็นต้น
- 3.2 หาดตลาดส่งออกอื่นเพิ่มเติม
- 3.3 ปรับปรุงคุณภาพด้านการผลิต

4. การดำเนินการในระยะยาว

- 4.1 จัดทำสัญญาถือนภัยทางด้านอัตราแลกเปลี่ยน
- 4.2 วางระบบป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับค่าเงินบาทในอนาคต